

بررسی ظرفیت‌ها و فرصت‌های اقتصادی در خراسان رضوی

خراسان رضوی، شاهراه اقتصادی ایران

استان خراسان رضوی از بُعد جمعیت دومین استان پرجمعیت کشور نام گرفته است. قرارگیری در شمال شرقی‌ترین نقطه کشور و هم‌مرزی با دو کشور ترکمنستان و افغانستان، برای این استان ظرفیت‌های اقتصادی پرشماری به ارمغان آورده است. همچنین وجود پارک‌های صنعتی و مراکز خدماتی در خراسان رضوی، ظرفیت‌های مهم گردشگری مذهبی را برای این استان به وجود آورده است. آن‌طور که آمارها می‌گویند، سالانه بیش از ۳۰ میلیون زائر داخلی و خارجی به این استان سفر می‌کنند که خراسان رضوی را برای پذیرایی از این میزان زائر نیازمند زیرساخت‌ها و پروژه‌های کلان اقتصادی می‌کند.

دومین استان پرجمعیت کشور

طبق آخرین سرشماری که سال ۱۳۹۵ انجام شد، جمعیت کشور ۷۹٫۹ میلیون نفر و جمعیت خراسان رضوی حدود ۶ میلیون و ۴۳۴ هزار نفر اعلام شده است. خراسان رضوی به واسطه شهر مشهد، سال هاست که دومین استان پرجمعیت ایران شناخته می‌شود. مطابق پیش‌بینی‌های مرکز آمار درباره جمعیت استان‌های ایران در سال ۱۴۰۳، این رقم حالا به بیش از ۷٫۱ میلیون نفر رسیده است. این استان به دلیل وجود حرم امام رضا (ع)، قطب زبانی کشور است و سالانه میزبان بیش از ۳۰ میلیون زائر است.

توجه سرمایه‌گذاران خارجی به خراسان رضوی

سال هاست که رهبر معظم انقلاب به اهمیت مردمی‌سازی اقتصاد تأکید کرده‌اند. تأکیدی که در خراسان رضوی با وجود گره خوردن اقتصاد استان به سرمایه‌های بخش خصوصی، مسئولان دولتی را به بهره‌برداری از این ظرفیت سوق داده است.

آن‌گونه که مسئولان می‌گویند، بیش از ۹۰ درصد اقتصاد استان را سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در بخش‌های مختلف صنایع معدنی، کشاورزی، زیارت و گردشگری تشکیل می‌دهند. در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی نیز در استان خراسان رضوی میزان این سرمایه‌گذاری از ۸۵ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ به ۷۴۲ میلیون دلار در سال گذشته رسیده است.

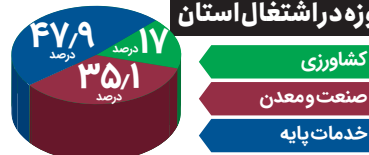
آمار نرخ اشتغال و بیکاری در تابستان ۱۴۰۳

کاهش نرخ بیکاری خراسان رضوی در کشور	رتبه دوم
نرخ بیکاری	۵٫۱ درصد
کاهش نسبت به سال گذشته	۲ درصد
نرخ اشتغال	۴۳٫۱۴ درصد
افزایش نسبت به سال گذشته	۰٫۳ درصد

توزیع سنی جمعیت

سهم هر حوزه در اشتغال استان

میزان، تعداد و کشورهای سرمایه‌گذار خارجی در استان

در ۶ ماه نخست امسال	۱۳۴ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری	۲۵ طرح
کشورهای مقصد	کره جنوبی، چین، ترکیه و افغانستان

مزیت هم‌جواری گمرکات خراسان رضوی با کشورهای آسیای میانه

استان خراسان رضوی به دلیل هم‌جواری با کشورهای آسیای میانه و نیز غنی بودن از نظر تولیدات کشاورزی و صنعتی از جایگاهی ویژه در زمینه صادرات کالاها و غیرنفتی و نیز ترانزیت کالا برخوردار است. استان خراسان رضوی پنج گمرک فعال مشهد، سرخس، دوغارون، لطف‌آباد و باجگیران، دو دفتر گمرکی و دو بازارچه مرزی فعال دارد.

خراسان رضوی از نظر موقعیت ترانزیتی در ارتباط زمینی و مستقیم با پنج کشور قرار دارد. نیم‌نگاهی به آمار و ارقام مربوط به حوزه حمل و نقل تجاری بین‌المللی در استان نشان می‌دهد که در شش ماهه نخست امسال تقریباً در همه شاخص‌ها بارش و پیشرفت روبه‌رو بوده‌ایم.

آمار ترانزیت در ۶ ماه نخست امسال

میزان ورود کالا از مرز دوغارون و خروج از پایانه‌های مرزی دیگر	۱۲۱ درصد رشد
میزان ورود کالا از گمرکات دیگر و خروج از پایانه مرزی دوغارون	۱۸ درصد رشد
تعداد انبارهای نگهداری و ترخیص کالاهای ترانزیتی استان	۷۰ انبار
میزان افزایش انبارهای نگهداری و ترخیص کالاهای ترانزیتی استان	۸۰ درصد

واردات در ۶ ماه نخست امسال

ارزش وزنی:	۱۳۳,۰۰۰ تن
ارزش ریالی:	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار
اقلام وارداتی: پنبه حلاجی نشده، نخ، الباف، روغن دانه آفتاب‌گردان، قهوه، انبه، آب پنیر و شیر خشک	
کشورهای مبدأ: امارات، چین، تاجیکستان، هلند و ازبکستان	

صادرات در ۶ ماه نخست امسال

ارزش وزنی:	۱,۵۵۰,۰۰۰ تن
ارزش ریالی:	۸۷۶,۰۰۰,۰۰۰ دلار
اقلام صادراتی: پسته، زعفران، شمش پل‌استیرین	
کشورهای مقصد: افغانستان، تاجیکستان، قرقیزستان، ازبکستان، عراق و پاکستان	

نیروگاه بیوگاز فریمان

واحد‌های بیوگاز در شمار نیروگاه‌های تولید برق پاک (DG) هستند. با توجه به مازاد تقاضای برق استان در ساعات اوج مصرف، راهبر وزارت نیرو توسعه این نیروگاه‌ها برای کاهش فشار تقاضاست. برق تولیدی این نیروگاه‌ها قابل فروش به شبکه سراسری است. در وضعیت کنونی، از مجموع ۵ هزار و ۳۵۰ مگاوات ظرفیت اسمی تولید برق استان، فقط ۰٫۶ مگاوات آن از طریق بیوگاز تأمین می‌شود. از این منظر، استان یکی از قطب‌های مستعد تولید بیوگاز است؛ بنابراین ظرفیت فراوانی برای ورود واحدهای جدید بیوگاز به بازار انرژی استان وجود دارد.

احداث نیروگاه خورشیدی گنبدلی

بنابر گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، در سال‌های گذشته مصرف جهانی برق نسبت به دیگر انواع حامل‌های انرژی بیشتر بوده است. روند مصرف برق در ایران نیز کمابیش از الگوی مشابهی پیروی کرده است. طبق پیش‌بینی‌ها، مصرف برق در استان خراسان تا سال ۱۴۱۰ سالانه دست‌کم ۵ درصد بیشتر خواهد شد که این امر نتیجه رشد جمعیت، رشد صنایع، افزایش فعالیت‌های اقتصادی بخش خدمات به ویژه گردشگری و همچنین روند روبه‌رشد استفاده از امکانات سرمایشی به ویژه در ماه‌های گرم سال است.

بزرگراه ترانزیتی سبزوار-درگز

این پروژه دو کارکرد اصلی دارد. نخست کوتاه‌کردن مسیر ترانزیت و حمل بار از گمرک لطف‌آباد به غرب کشور و همچنین افزایش ایمنی تردد به ویژه در بخش قوچان به درگز. وجه ترانزیتی این پروژه برگمرک لطف‌آباد تمرکز دارد که یکی از دروازه‌های مهم ورود به آسیای میانه است.

معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان

مروری کوتاه بر چند پروژه سرمایه‌پذیر با آینده‌ای درخشان